

Standardy Ochrony Małoletnich¹
w Bursie Samorządu Województwa Łódzkiego w Łodzi
i w Zespole Szkół i Placówek Oświatowych Nowoczesnych Technologii
Województwa Łódzkiego

Preambuła

Standardy Ochrony Małoletnich są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować jako narzędzie wzmacniające i ułatwiające skuteczniejszą ochronę wychowanków przed krzywdzeniem i zapewnienie im harmonijnego rozwoju w warunkach poczucia bezpieczeństwa, akceptacji i szacunku.

Rozdział I
POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Ilekróć w dokumencie jest mowa bez bliższego określenia o:

1. Zespole – należy przez to rozumieć Zespół Szkół i Placówek Oświatowych Nowoczesnych Technologii Województwa Łódzkiego w Łodzi.
2. Bursie SWŁ – należy przez to rozumieć Bursę Samorządu Województwa Łódzkiego będącą w strukturze Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych Nowoczesnych Technologii Województwa Łódzkiego.
3. dyrektorze Zespołu – należy przez to rozumieć dyrektora Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych Nowoczesnych Technologii Województwa Łódzkiego w Łodzi.
4. pracowniku Zespołu – należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną bez względu na formę zatrudnienia w Zespole, której miejscem pracy wykonywania jest Bursa SWŁ (w tym osoby zatrudnione w działach administracji i obsługi Zespołu). Ponadto za pracownika uznaje się stażystów, praktykantów odbywających w Bursie SWŁ staż lub praktykę zawodową.
5. małoletnim/dziecku – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia.
6. nieletnim – należy przez to rozumieć wychowanka poniżej 17 roku życia.
7. wychowanku – należy przez to rozumieć małoletniego zamieszkującego w Bursie SWŁ w Łodzi a uczęszczającego do szkoły na terenie miasta Łodzi.
8. wychowawca grupy – należy przez to rozumieć, osobę której powierzono opiekę nad określoną grupą wychowanków.
9. rodzicu/opiekunie małoletniego – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego. Przez rodzica rozumiemy: opiekuna prawnego oraz osoby (podmioty) sprawujące opiekę zastępczą nad wychowankiem.
10. zgodzie rodzica wychowanka – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego rodzica.

¹ wersja skrócona Standardów Ochrony Małoletnich

11. krzywdzeniu wychowanka - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
 - 1) przemoc fizyczna – jest to każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granic małoletniego, celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
 - 2) przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, wciąganie małoletniego w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej.
 - 3) przemoc seksualna – to każde angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Celem tej aktywności jest zaspokojenie potrzeb sprawcy bądź osoby/osób trzecich (prostyucja). Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
 - 4) zaniedbywanie – to incydentalne lub chroniczne niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego pożywienia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.
12. przemocy domowej – należy przez to rozumieć zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
13. demoralizacji – należy przez to rozumieć, w szczególności:
 - 1) dopuszczenie się czynu zabronionego (czyli zachowania o znamionach określonych w ustawie karnej jako wykroczenie lub przestępstwo),
 - 2) naruszanie zasad współżycia społecznego,
 - 3) uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki,
 - 4) używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych,
 - 5) uprawianie nierzędu.

14. osobie odpowiedzialnej za funkcjonowanie sieci wewnętrznej z wykorzystaniem łącza internetowego – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora Zespołu pracownika, sprawującego nadzór nad zabezpieczeniami, uniemożliwiającymi wychowankom dostęp do treści szkodliwych i niebezpiecznych w internecie.
15. osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora Zespołu pracownika sprawującego nadzór nad realizacją Standardów Ochrony Małoletnich w Bursie SWŁ.
16. dane osobowe wychowanka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział II

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA OBJAWY KRZYWDZENIA DZIECI

§ 2

1. Pracownicy Bursy SWŁ posiadają odpowiednią wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia wychowanków.
2. Każdy pracownik Bursy SWŁ, który zauważy lub podejrzewa, że wychowanek jest krzywdzony zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
3. Pracownicy Bursy SWŁ, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięli informację o krzywdzeniu wychowanka lub inne informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom oraz uprawnionym pracownikom Bursy SWŁ, w tym kierownikowi Bursy SWŁ oraz dyrektorowi Zespołu w ramach działań interwencyjnych.
4. Pracownicy Bursy SWŁ zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo wychowanków zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi Bursy SWŁ.
5. Wychowawcy, pedagog, psycholog monitorują sytuację i dobrostan wychowanków (poprzez m.in. rozmowy indywidualne z wychowankami, rozmowy z rodzicami/opiekunami wychowanków, obserwację wychowanków itp.).

Rozdział III

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY WYCHOWANKAMI A PRACOWNIKAMI, W TYM ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC WYCHOWANKÓW

§ 3

1. Zasady bezpiecznych relacji z wychowankiem określają, jakie zachowania i praktyki są dozwolone, a jakie niedozwolone w pracy z wychowankami. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników Bursy SWŁ jest działanie dla dobra i w interesie wychowanków. Pracownicy Bursy SWŁ dbają o bezpieczeństwo wychowanków, przestrzegają praw dziecka i chronią je. Niedopuszczalne jest stosowanie jakichkolwiek form przemocy wobec wychowanków.
2. Pracowników Bursy SWŁ obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu oraz ocenie każdego wychowanka bez względu na pochodzenie, rasę, wyznanie i narodowość.

1) Równe traktowanie oznacza, że niedozwolone jest:

- a) wyłączenie skupianie uwagi na wybranych wychowankach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych,
- b) nieuzasadnione dawanie przywilejów tylko wybranym i pozbawianie ich pozostałych,
- c) nierówne i niesprawiedliwe przydzielanie zadań, nieadekwatne do możliwości i wieku,
- d) zwalnianie z wykonywania obowiązków w nieuzasadnionych sytuacjach,
- e) godzenie się, brak reakcji na nieformalną hierarchię grupową,
- f) dominacja w grupie przez negatywne jednostki, w tym ustalanie i wdrażanie nieformalnych zasad,
- g) przyzwolenie na wykorzystywanie młodszych i słabszych wychowanków przez silniejszych.

3. Zasady bezpiecznych relacji są dostosowane do realiów funkcjonowania Bursy SWŁ.

Wyszczególnia się następujące obszary tych relacji:

1) Bezpośrednie kontakty z wychowankami:

a) Przykładowe formy takiego kontaktu, to:

- aa) kontakty w zajęciach sportowo-rekreacyjnych,
- bb) stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dotyczących, konfliktów pomiędzy podopiecznymi (rozdzielenie zwaśnionych, przytrzymanie, obezwładnienie),
- cc) działania z zakresu pomocy medycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy),
- dd) zagrożenie lub panika spowodowane czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.).

Należy zawsze kierować się profesjonalną oceną sytuacji, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję wychowanka.

b) Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona,

- aa) przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie),
- bb) erotyzowania relacji (flirt słowny, dwuznaczny żart, zły dotyk, wyzywające spojrzenie),
- cc) seksualizacji relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne).

2) Komunikacja.

a) W komunikacji z wychowankiem należy zachować spokój, cierpliwość i szacunek. Okazuje się także zrozumienie dla trudności i problemów wychowanków. Komunikacja prowadzona jest w sposób konstruktywny, wychowankowie mają prawo do odczuwania i mówienia własnych emocjach. Komunikacja werbalna z wychowankiem powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych.

b) Komunikacja z wychowankami nie powinna:

- aa) wzbudzać w wychowanku poczucia zagrożenia (niedopuszczalne są groźby, wyzwiska, krzyk),
- bb) obniżać i niszczyć poczucie wartości wychowanka (np. poprzez wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć),
- cc) upokarzać (poprzez publiczne wyszydzanie, naigrywanie się, ośmieszanie, używanie przezwisk),

- dd) naruszać granic (poprzez niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym).
4. Dyscyplinowanie wychowanka może mieć wyłącznie charakter „informacji zwrotnej”, wskazującej, że ich postawa w danej sytuacji nie jest właściwa, sprzeczna z oczekiwaniami i przyjętymi regułami współżycia społecznego. Wiąże się ze stawianiem granic, kształtowaniem trwałego systemu wartości, adekwatnego poziomu samooceny oraz umiejętności podejmowania trafnych decyzji. Metody dyscyplinowania wychowanka dobiera się adekwatnie do jego wieku i poziomu rozwoju. Dyscyplinowanie nie może powodować krzywdzenia wychowanka.
- 1) Niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania mające na celu upokorzenie, poniżenie oparte na wykorzystywaniu przewagi:
 - a) fizycznej (agresja, stosowanie kar fizycznych, środków przymusu bezpośredniego, krępowanie, izolowanie, uniemożliwianie realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych, prace fizyczne nieadekwatne do możliwości, dopuszczanie się zachowań o charakterze seksualnym),
 - b) psychicznej (dominacja poprzez krzyk, groźby, naruszanie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb psychicznych np. bezpieczeństwa, miłości, symulacje wzbudzające strach i obawy o życie własne).
5. Rodzice/opiekunowie wychowanków mają prawo do wszelkich informacji na temat funkcjonowania ich dziecka w placówce, w trakcie wycieczek i innych wydarzeń/imprez organizowanych przez Bursę SWł.

Rozdział IV

WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY WYCHOWANKAMI, W TYM ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE

§ 4

1. Naczelną zasadą relacji między małoletnimi jest postępowanie z szacunkiem, przy uwzględnianiu godności i potrzeb wszystkich wychowanków. Wychowankowie uznają prawo innych wychowanków do odmienności i zachowania ich tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność.
2. Kontakty między wychowankami cechować powinna uprzejmość, życzliwość, poprawny język, kontrola swojego zachowania i emocji.
3. Wychowankowie wyrażają swoje sądy i opinie w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
4. Wychowankowie powinni szanować prawo innych wychowanków do prywatności.
5. Wychowankom nie wolno:
 - 1) używać przemocy fizycznej (nie dopuszczalne jest m.in. bicie, kopanie, popychanie, opluwanie, napastowanie seksualne),
 - 2) wzajemnie się zawstydzać, upokarzać, lekceważyć, szykanować ze względu na różnice (tj. np. płeć, pochodzenie, przekonania i religia) oraz obrażać, nie wolno również używać wulgarnego, obraźliwego języka, krzyczeć na innych wychowanków (np. obełgi, wyzwiska, wyśmiewanie, szydzenie, przedrzeźnianie),

- 3) używać wulgarnych gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec innych wychowanków przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby, szantażowanie).
6. Niedopuszczalne jest rozwiązywanie konfliktów przez wychowanków siłowo i branie udziału w bójkach.
7. Wychowankom nie wolno utrwałać wizerunku innych wychowanków (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) w sytuacji, gdy nie wyrazili oni na to zgody i w sytuacjach, które mogą ich zawstydić lub obrazić.
8. Wychowankom nie wolno spożywać oraz proponować kolegom alkoholu, wyrobów tytoniowych, substancji psychotropowych, środków odurzających, innych substancji psychoaktywnych lub innych substancji działających podobnie.

Rozdział V

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET ORAZ PROCEDURY OCHRONY WYCHOWANKÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI W INTERNECIE ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

§ 5

1. Infrastruktura sieciowa Zespołu w tym Bursy SWŁ umożliwia dostęp do internetu sieć (Wifi) zarówno pracownikom Bursy SWŁ, jak i wychowankom w czasie ich pobytu w Bursie SWŁ w Łodzi.
2. Na terenie Bursy SWŁ dostęp wychowanka do internetu z urządzeń osobistych (smartfon, laptop, tablet, itp.) możliwy jest za pomocą sieci Wifi, po uzyskaniu hasła.

Rozdział VI

ZASADY UDOSTĘPNIANIA PRACOWNIKOM, WYCHOWANKOM I ICH RODZICOM/OPIEKUNOM STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

§ 6

1. Standardy są zamieszczone na stronie internetowej Zespołu pod adresem www.nowoczesnaszkola.edu.pl oraz umieszczone są na tablicy ogłoszeń w Bursie SWŁ w Łodzi.
2. Każdy pracownik Bursy SWŁ ma obowiązek zapoznać się ze standardami w dniu zawarcia umowy o pracę, umowy zlecenia czy rozpoczęcia stażu, praktyki zawodowej.
3. Zapoznanie się z Standardami Ochrony Małoletnich pracownicy Bursy SWŁ potwierdzają składając oświadczenie.
4. Rodzice/opiekunowie wychowanka oraz wychowankowie zapoznawani są ze Standardami Ochrony Małoletnich w dniu zakwaterowania wychowanka w Bursie SWŁ i składają oświadczenie o zapoznaniu się z tym dokumentem.

Standardy Ochrony Małoletnich wprowadzone Zarządzeniem Nr 16/2025 Dyrektora Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych Nowoczesnych Technologii Województwa Łódzkiego z dnia 1 września 2025 r.

DYREKTOR
Magdalena Prokaryn-Dynarska
